

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

DOBRE PRAKTYKI

w zakresie wspólnego rozwiązania zarządzania kryzysowego i współpracy sił bezpieczeństwa w ramach fali uchodźczej osób z Ukrainy na granicy czesko-polskiej

DOLNOŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
WE WROCŁAWIU

Projekt „**Wspólne rozwiązanie zarządzania kryzysowego i współpracy sił bezpieczeństwa w ramach fali uchodźczej osób z Ukrainy na granicy czesko-polskiej**” (CZ.11.4.120/0.0/0.0/22_037/0003267) był realizowany wspólnie z partnerami projektu po stronie czeskiej i polskiej i współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska.

WPROWADZENIE

Podczas realizacji projektu partnerzy projektu oraz inni zaproszeni eksperci dzielili się swoim doświadczeniem i wiedzą w zakresie radzenia sobie z kryzysem uchodźczym spowodowanym konfliktem wojennym na Ukrainie. Przekazywane doświadczenia zostały przeanalizowane podczas poszczególnych warsztatów, a następnie zidentyfikowano zalety i wady każdego działania i rozwiązania. Wynikiem tych warsztatów są wybrane zalecenia w formie dobrych praktyk, które mogą być wykorzystane jako zestaw zaleceń i procedur nie tylko przez partnerów projektu, ale także przez inne odpowiedzialne władze publiczne i siły bezpieczeństwa w przypadku pojawienia się i pokonywania nowych (innych) fal migracyjnych.

Głównymi źródłami informacji były dyskusje oparte na spotkaniach członków grupy eksperckiej podczas warsztatów, a także doświadczenia ekspertów z administracji państwowej, samorządowej, służb bezpieczeństwa oraz organów zajmujących się ochroną ludności i zarządzaniem kryzysowym. Wszyscy eksperci nie tylko aktywnie uczestniczyli w rzeczywistym rozwiązywaniu kryzysu migracyjnego po obu stronach granicy, ale także brali udział w poszczególnych warsztatach.

W trakcie trwania projektu zrealizowano łącznie 5 warsztatów, z których każdy tematycznie koncentrował się na poszczególnych kluczowych działaniach. Rezultatem tych warsztatów jest dokument „Dobre praktyki”, który podsumowuje zalecane działania i procedury administracji publicznej i sił bezpieczeństwa w radzeniu sobie z falą migracji na dużą skalę. Załącznikiem do tego dokumentu jest arkusz metodologiczny, który zawiera krótkie podsumowanie głównych działań i środków, które zostały wykorzystane w celu rozwiązania kryzysu migracyjnego po obu stronach granicy.

1. Podstawowe informacje

W lutym 2022 r. Federacja Rosyjska rozpoczęła inwazję na Ukrainę, zapoczątkowując między innymi największy kryzys uchodźczy w Europie od czasów II wojny światowej.

Dokumentacja w zakresie planowania, która była aktualna w tamtym czasie, nie została zaprojektowana dla tak dużej liczby uchodźców, więc konieczne było zastosowanie środków kryzysowych i elastyczne reagowanie na sytuację. Do września 2023 r. Ukrainę opuściło 11 milionów ludzi uciekających przed wojną.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i podległe mu jednostki, przede wszystkim Departament Polityki Azylowej i Migracyjnej (OAMP) i Administracja Ośrodków dla Uchodźców (SUZ) po stronie czeskiej oraz Urząd do Spraw Cudzoziemców po stronie polskiej, są głównymi organami odpowiedzialnymi za radzenie sobie z sytuacjami kryzysowymi spowodowanymi falami migracji na dużą skalę w obu krajach.

W ramach prawodawstwa ponadnarodowego reguluje główne sposoby radzenia sobie z kryzysami migracyjnymi rozporządzenie Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców UNHCR, Rady Europejskiej i Rady UE, a także zalecenie Komisji Europejskiej nr 2020/1364 z dnia 23 września 2020 r.

W Republice Czeskiej podstawowym dokumentem planistycznym dla takich sytuacji kryzysowych jest Plan Typu Fale Migracji na Dużą Skalę. Władze samorządowe są zobowiązane do opracowania tych tzw. *planów typu* do stosowania na swoim terenie przez siły i środki dostępne na danym terenie. Ważnym aspektem planu typu dla fali migracji na dużą skalę jest również opracowanie podzadań, które muszą wykonać poszczególne zaangażowane komponenty. Po stronie polskiej podobnym dokumentem planistycznym są „Działania w przypadku masowego napływu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej“.

Kwestia gotowości do przyjęcia większej liczby uchodźców nie leży w gestii tylko jednego podmiotu, ale całego społeczeństwa. Proces planowania radzenia sobie z potencjalną falą migracji obejmuje wszystkie siły bezpieczeństwa, władze publiczne, a przede wszystkim władze centralne odpowiedzialne za program polityki migracyjnej. Zasadniczą częścią rozwiązania fali migracji jest również kampania komunikacyjna, która angażuje sektor publiczny w samo rozwiązanie, zgodnie z zaleceniami UNHCR, Rady UE i Rady Europejskiej.

Żaden kraj nie może (ani nie powinien) stawiać czoła konsekwencjom fali migracyjnej na dużą skalę w pojedynkę, dlatego prawodawstwo i dokumenty planistyczne kładą również nacisk na koordynację międzynarodową, która może obejmować środki takie jak redystrybucja uchodźców lub wsparcie gospodarcze dla poszczególnych krajów.

2. Radzenie sobie z falą migracji z perspektywy dobrych praktyk

Zarówno w Czechach jak i w Polsce gotowość administracji publicznej i systemu zarządzania kryzysowego są na wysokim poziomie po doświadczeniach z różnych sytuacji nadzwyczajnych i kryzysowych. Jednak wszystkie poprzednie wyzwania dla systemu bezpieczeństwa po obu stronach granicy miały charakter naturalny lub antropogeniczny, a zarządzanie nimi jest bardzo podobne. W radzeniu sobie z falą migracji na dużą skalę stało się jasne, że do zarządzania nią niezbędne jest dobranie innych procedur, zwłaszcza pod względem szerszego zaangażowania instytucji centralnych, które nie są „zwykłym” elementem zarządzania kryzysowego. Dobre praktyki można w oparciu o doświadczenie podzielić na trzy etapy:

Faza I: Działania poprzedzające falę migracji na dużą skalę

Analiza doświadczeń przedstawionych podczas warsztatów pokazuje, że gotowość w postaci ustalonych środków i przygotowanych działań odpowiedzialnych władz jest bardzo ważna dla zarządzania potencjalnymi sytuacjami kryzysowymi ze względu na dużą liczbę napływających uchodźców w ramach fali migracyjnej.

Na tym etapie niezbędne jest ogólne monitorowanie sytuacji, zwłaszcza na przejściach granicznych i głównych węzłach drogowych i kolejowych lub lotniskach. Władze odpowiedzialne za politykę migracyjną muszą być w stanie zidentyfikować i rozpoznać wskaźniki, które wskazują na potencjalną zwiększoną obecność uchodźców na danym terytorium. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji wskazane jest wykorzystanie utworzonych kanałów komunikacyjnych i poinformowanie organów zarządzania kryzysowego na dotkniętym obszarze tzw. early warnings (system wczesnego ostrzegania).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jako główny organ ochrony granic wewnętrznych na szczeblu centralnym, musi w razie potrzeby uruchomić elementy zdolne do monitorowania i raportowania wskaźników rozwoju ewentualnej fali migracyjnej na terytorium samorządu. W kontekście skuteczniejszego przekazywania informacji wskazane jest wykorzystanie systemu wczesnego ostrzegania do monitorowania sytuacji i przekazywania informacji w formie cyfrowej (np. za pośrednictwem dashboardu) zainteresowanym organom, co pomoże szybciej zidentyfikować spełnienie kryteriów, które mogą ujawnić potencjalnie pojawiającą się falę migracji. Na podstawie tych informacji siły bezpieczeństwa (zwłaszcza policja ds. cudzoziemców) mogą stosować środki reżimowe lub organizacyjne już na etapie poprzedzającym pojawienie się fali migracji na dużą skalę, aby zapewnić swoją zdolność do podejmowania działań.

W ramach przygotowań (oprócz radzenia sobie z falami migracji) zaleca się regularne sprawdzanie i weryfikowanie funkcjonalności ustalonych kanałów komunikacji między zainteresowanymi instytucjami. Formą weryfikacji mogą być na przykład ćwiczenia lub szkolenia, podczas których można nie tylko przetestować przekazywanie informacji za pośrednictwem telekonferencji, wspólnych platform, ale także zweryfikować działania określone w dokumentach planistycznych.

Odprawa przybywających uchodźców

W pierwszej fazie, gdy sytuacja z przybywającymi uchodźcami może być rozwiązana przez odpowiedzialne władze, przyjmowanie uchodźców odbywa się w sposób standardowy. Obowiązkiem cudzoziemca przybywającego na terytorium obcego państwa w zakresie ustawodawstwa jest:

- Rejestracja na terytorium,
- Zbadanie stanu zdrowia w placówce medycznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
- Przejście procedury administracyjnej - przyznanie legalizacji pobytu,
- Przejście przez proces integracji lub powrót do swojego kraju.

Urzędy wyznaczone do przyjmowania uchodźców w normalnym trybie mogą wydłużyć swoje godziny pracy i zwiększyć przydział czasu na rozpatrzenie większej liczby wniosków o uregulowanie statusu, w zależności od sytuacji. W przypadku, gdy uchodźcy nie mogą zostać odprawieni w danym dniu roboczym, komponenty Zintegrowanego Systemu Ratownictwa (IZS) mogą zapewnić schronienie awaryjne (SA) zarówno oczekującym, jak i nowo przybyłym uchodźcom. SA można przygotować w „prostej” formie, np. poprzez rozstawienie namiotów w określonych wcześniej lokalizacjach. Miejsca te powinny znajdować się w określonych lokalizacjach/miejscach, aby nie powodować niepokoju publicznego ani poważnych zakłóceń w normalnym życiu społeczeństwa. Obiekty specjalnego przeznaczenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub Ministerstwa Obrony lub inne odpowiednie obiekty na danym terytorium mogą być również wykorzystywane do zabezpieczenia SA, szczególnie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych.

Na tym etapie (nawet jeśli sytuacja rozwiązywana w ramach powyższego procesu jest wystarczająca lub nie przewiduje się obecnie wzrostu liczby napływających uchodźców), konieczne jest już wykorzystanie dokumentacji planistycznej dla fali migracyjnej na dużą skalę (np. plan typu fali migracyjnej na dużą skalę, działania typu komponentów IZS (systemu ratownictwa) lub metodologie zapewnienia wybranych działań).

Dokumenty te powinny zawierać środki i procedury, które z pewnością powinny obejmować przygotowanie, na przykład, do aktywacji Centrów Pomocy (ACP). Odpowiedzialność w tym przypadku powinna spoczywać przede wszystkim na organach zaangażowanych w zarządzanie polityką azylową i migracyjną, przy udziale komponentów IZS (systemu ratownictwa) w tych działaniach. Istnieje również potrzeba opracowania procedur w dokumentach, aby zapewnić inne ważne działania w radzeniu sobie z falą migracji, takie jak tworzenie i funkcjonowanie tzw. HUB-ów lub tworzenie udogodnień dla uchodźców przybywających w dużych ilościach transportem masowym, jak miało to miejsce w Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście transportu kolejowego.

Przygotowanie do uruchomienia centrów pomocy

ACP powinno zapewnić priorytetową rejestrację przybywających uchodźców, ale doświadczenie w radzeniu sobie z kryzysem uchodźczym w następstwie wojny na Ukrainie pokazało, że ACP musi zapewnić uchodźcom kompleksowy zakres podstawowych usług. We wstępie wybranym obiekcie (lokalizacji), który spełnia wymagania niezbędne do zapewnienia poszczególnych działań i udogodnień dla uchodźców, warunków socjalnych, energii, przestrzeni magazynowej, dostępności transportu itp. musi znajdować się na przykład personel medyczny zapewniający przedszpitalną opiekę w nagłych wypadkach, pomoc psychospołeczną lub inne niezbędne agendy. Umiejętności językowe pracowników w celu realizacji niezbędnych agend są konieczne dla działalności ACP. W zależności od struktury napływających uchodźców, możliwe jest wykorzystanie wiedzy samych pracowników lub zatrudnienie ekspertów zdolnych do zapewnienia tłumaczenia ustnego. Świadczenie podstawowych usług dla przybywających uchodźców nie musi odbywać się w jednym miejscu za pośrednictwem ACP lub innego ośrodka. Jednak nawet w tym przypadku konieczne jest zaplanowanie systemu oraz przygotowanie i zabezpieczenie poszczególnych działań przez odpowiedzialne instytucje.

Zalecane działania i usługi świadczone za pośrednictwem ACP są wymienione w arkuszu metodologicznym w części „Aktywacja centrum pomocy ACP”.

Komunikacja i koordynacja

Już na tym etapie zaleca się zwołanie spotkania koordynacyjnego, aby poinformować pozarządowe organizacje non-profit (NGO) w dotkniętych regionach o możliwościach rozwoju sytuacji. Organizacje pozarządowe są istotnym elementem podczas radzenia sobie z sytuacją kryzysową spowodowaną przybyciem dużej liczby uchodźców. Doświadczenie poszczególnych organizacji pozarządowych ma szczególne zastosowanie w dziedzinie opieki społecznej, pomocy humanitarnej i zapewnienia wystarczającego potencjału kadrowego ACP.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jako gwarant-ekspert, we współpracy ze służbą policji ds. cudzoziemców, urzędem regionalnym lub zgodnie ze wskazówkami metodologicznymi UE, może otrzymać zalecenia do postępowania w tej sytuacji kryzysowej z poziomu zarządzania strategicznego. Opierając się na doświadczeniach zdobytych podczas kryzysu uchodźczego spowodowanego wojną na Ukrainie, można wybrać dwie opcje zarządzania:

Zarządzanie centralne - Koordynator krajowy jest podstawą skutecznego zarządzania kryzysem migracyjnym. Dwukierunkowa komunikacja i metodyczne wytyczne z najwyższego poziomu strategicznego są niezbędne w całym procesie zarządzania.

Zarządzanie delegowane - działania związane z przyjmowaniem uchodźców są delegowane na niższe szczeble administracji, tj. gminy i regiony. Gminy i regiony realizują zadania wynikające z przepisów prawa i we współpracy z lokalnymi organizacjami non-profit adaptują i integrują cudzoziemców na swoim terenie.

Wybrane podejście musi również wykorzystywać odpowiednie strategie komunikacyjne. Władze publiczne muszą być w stanie zapobiegać dezinformacji i odpowiednio informować obywateli. Ważne jest również unikanie powstawania grup ekstremistycznych, które tworzą rasistowski i ksenofobiczny podtekst społeczeństwa.

Faza II: Działania podczas fali migracji

Skalę fali migracyjnej wyraźnie wskazuje liczba przybywających uchodźców. Istnieją limity progowe liczby uchodźców wskazujące na sytuację kryzysową:

- a) 750 obcokrajowców dziennie przez kilka dni z prognozą dalszego wzrostu
- b) 5 000 obcokrajowców miesięcznie przez kilka miesięcy z prognozą dalszego wzrostu.

Z falą migracji na dużą skalę nie można sobie poradzić na części terytorium; wszystkie elementy administracji publicznej muszą być zaangażowane. Po ogłoszeniu stanu wyjątkowego należy nałożyć nowe obowiązki na uchodźców w momencie ich przybycia. Centralny Sztab Kryzysowy w Republice Czeskiej i Rada Ministrów w Rzeczypospolitej Polskiej zostają odpowiedzialnymi za sytuację kryzysową. Aby poradzić sobie z tą sytuacją kryzysową, szefowie jednostek samorządu terytorialnego mogą wykorzystać swoje zespoły reagowania kryzysowego lub podobne organy robocze. Ich uruchomienie jest jasno określone, a kanały komunikacji powinny być regularnie sprawdzane i weryfikowane.

Regularne spotkania szefów zaangażowanych służb i władz są zalecane na początku fali migracji na dużą skalę. Na podstawie decyzji przewodniczącego zespołu reagowania kryzysowego powoływani są szefowie poszczególnych stałych grup roboczych, które pracują bez przerwy i generują podstawy postępowania w powstałej sytuacji.

Wskazane jest wykorzystanie technologii komunikacji na odległość do regularnych spotkań zespołów reagowania kryzysowego. Ponieważ sytuacja kryzysowa jest (może być) bardzo dynamiczna na początku, zaleca się regularne raportowanie (co 24 godzin) rozwoju sytuacji, wskaźników wpływających na nowo przybyłych uchodźców (kontrola węzłów transportowych i przejść granicznych) oraz przewidywanie rozwoju sytuacji w oparciu o modele matematyczne.

W drugiej fazie konieczne jest utworzenie (uruchomienie) punktów recepcyjnych na wypadek wzrostu liczby przybywających uchodźców. Dobrą praktyką po stronie czeskiej jest utworzenie Regionalnych Centrów Pomocy (KACP), które zawierają wszystkie niezbędne agendy od przyjęcia uchodźców, poprzez ich

rejestrację we wszystkich niezbędnych systemach informacyjnych, zapewnienie przetrwania w nagłych wypadkach i podstawowego sprzętu w celu zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych uchodźców, po przydzielenie zakwaterowania awaryjnego. Stworzenie nadrzędnego Krajowego Centrum Pomocy (NACP) powinno być sprawą oczywistą. Jego zadaniem jest zarządzanie i koordynacja falą migracji pod względem przyjmowania, rejestracji i przetrwania uchodźców w sytuacjach kryzysowych.

ACP musi mieć ustalony podmiot wiodący oraz niezbędne środki w zakresie trybu pracy i organizacji dotyczące działań operacyjnych. Z punktu widzenia organów zarządzania kryzysowego, w pierwszej kolejności powinny one zostać wyposażone w niezbędny sprzęt (personel, środki łączności, środki ochrony osobistej i dezynfekujące, wyposażenie biurowe itp).

Doświadczenia z kryzysu ukraińskiego pokazały, jak konieczne jest zapewnienie (np. drogą zakontraktowania) niezbędnej zdolności ACP do działania w trybie 24-godzinnym . W stanie kryzysu wskazane jest zapewnienie zdolności kadrowych zgodnie z warunkami prawnymi spośród członków sił bezpieczeństwa. Ponadto wymagana jest również wystarczająca pojemność zakwaterowania awaryjnego (ZA), a tym zadaniem zwykle zajmuje się najwyższy organ samorządu lokalnego. Pojemność ta może się opierać na przykład na planie awaryjnym lub innych dokumentach planistycznych lub na ofertach od osób fizycznych i prawnych.

Wreszcie, dobrą praktyką jest również utworzenie infolinii telefonicznej (lub stron internetowych, adresów e-mail, portali społecznościowych) oraz posiadanie wystarczającej liczby pracowników do ich obsługi, aby móc odpowiadać na pytania i prośby zarówno uchodźców jak i obywateli oferujących pomoc. W ten sposób oficjalne źródła mogą uniknąć/ograniczyć szerzenie dezinformacji.

W przypadku fali migracyjnej na dużą skalę zaleca się utworzenie psychologicznej infolinii telefonicznej dla uchodźców lub pracowników i funkcjonariuszy zaangażowanych w radzenie sobie z sytuacją kryzysową.

Aby zapewnić logistykę materiałów i zasobów, skuteczne okazało się utworzenie tak zwanych HUB-ów po stronie polskiej, za pośrednictwem których

koordynowano cały transport materiałów na Ukrainę i z Ukrainy. Wiązało się to z transportem pomocy humanitarnej, sprzętu lub innych zasobów materialnych. W tym przypadku wiodącym podmiotem okazała się być straż pożarna.

Faza III: Działania po fali migracji na dużą skalę

Po przewyciężeniu kryzysu (liczba napływających uchodźców gwałtownie spada) sensowne jest przekazanie agendy instytucjom, które są „zwykle” zaangażowane w wyznaczone działania. Na tym etapie konieczne jest rozpoznanie potrzeby zarządzania sytuacją i dostosowania się do stanu stopniowego uspokajania. Długoterminowe zadysponowanie funkcjonariuszy sił bezpieczeństwa do zadań nadzwyczajnych na rzecz opanowania fali migracji na dużą skalę nie jest właściwe, zwłaszcza w świetle potrzeby zapewnienia „codziennych” działań. Odpowiednim rozwiązaniem jest tak zwany podział poszczególnych modułów ACP, w którym poszczególne działania są świadczone oddzielnie, bez konieczności prowadzenia jednego centrum.

Informacje zwrotne, ewaluacja

Po przewyciężeniu fali migracji na dużą skalę konieczna jest ocena tego okresu, wymiana doświadczeń oraz identyfikacja właściwych i skutecznych, ale także błędnych decyzji. W oparciu o tę wiedzę tworzone są nowe lub aktualizowane istniejące dokumenty planistyczne. Doświadczenie zdobyte w podobnych sytuacjach kryzysowych może nauczyć społeczeństwo, jak unikać, zapobiegać lub niwelować podobne sytuacje z mniej poważnymi konsekwencjami. Nowo nabyta wiedza powinna być następnie wdrażana podczas wykładów teoretycznych i ćwiczeń praktycznych nie tylko w zespołach reagowania kryzysowego, ale także na uczelniach specjalizujących się w edukacji w sektorze bezpieczeństwa. Należy również dokonać dostosowań w strategii adaptacyjnej, współpracy międzyresortowej i częściowych planach kryzysowych.

3. Środki techniczne i technologiczne oraz edukacja

Do zapewnienia niektórych z powyższych środków i działań potrzebne są odpowiednie zasoby techniczne i technologiczne. Każda organizacja powinna posiadać odpowiednie zasoby komunikacyjne i informacyjne w wymaganej ilości. Aby móc korzystać z niektórych zaleceń, konieczne jest również posiadanie odpowiednio dużej sieci danych, a tym samym wyższego poziomu cyberbezpieczeństwa, aby zapewnić zdalne połączenie z agendami pracy (po stronie czeskiej chodziło np o IS CIS, IS AZYL, IS HUMPO) lub wystarczającej liczby licencji.

Organy zarządzania kryzysowego korzystały z telekonferencji, a następnie wideokonferencji, opierając się w szczególności na doświadczeniach z niedawnego kryzysu związanego z pandemią COVID-19. Te środki techniczne i technologiczne są już standardowym wyposażeniem administracji publicznej. Aby zapewnić wysokiej jakości i bezpieczne połączenie, należy stosować przede wszystkim stacjonarne jednostki wideokonferencyjne z wbudowaną kamerą, mikrofonem przestrzennym i głośnikiem. Jednostki stacjonarne mogą być uzupełnione o mobilną wersję licencjonowaną.

Radzenie sobie z falą migracji na dużą skalę po raz kolejny pokazało potrzebę cyfryzacji poszczególnych agend, wykorzystania technologii i środków komunikacji online oraz udostępniania danych, a także potrzebę opracowania systemów informacyjnych przydatnych w dziedzinie zarządzania kryzysowego i rozwiązywania wydarzeń nadzwyczajnych.

PODSUMOWANIE

Dzięki fali migracyjnej z Ukrainy administracja publiczna i siły bezpieczeństwa nauczyły się wielu nowych procedur, a w szczególności służby ratowniczo-gaśnicze po obu stronach granicy po raz kolejny potwierdziły swoją ogromną elastyczność w zarządzaniu operacyjnym, zarówno pod względem potencjału kadrowego, jak i zabezpieczenia i zbudowania punktów recepcyjnych pod presją czasu oraz zapewnienia innych niezbędnych działań.

Dokument „Dobre praktyki” w zakresie wspólnego rozwiązania zarządzania kryzysowego i współpracy sił bezpieczeństwa w ramach fali uchodźczej osób z Ukrainy

na granicy czesko-polskie jest podsumowaniem zalecanych środków i procedur dla poszczególnych organizacji i organów roboczych jednostek terytorialnych, które mogą być wykorzystane w radzeniu sobie z innymi sytuacjami kryzysowymi podobnymi do tej spowodowanej konfliktem wojennym na terytorium Ukrainy.

Partnerzy projektu współpracowali i wymieniali między sobą poglądy, które następnie stały się częścią tego dokumentu. Dobrą praktyką jest również zakup sprzętu technicznego i technologicznego, który może przyczynić się do zarządzania kryzysowego nie tylko we współpracy transgranicznej, ale również w regionalnych sytuacjach kryzysowych związanych nie tylko z migracją, ale również z innymi klęskami żywiołowymi.

Wyniki dobrych praktyk zostały wprowadzone w formie studiów przypadku do systemu informacyjnego LOGRISK, który był częścią projektu „Wspólne zarządzanie specyficznymi zagrożeniami w regionie Jeseník - Nysa” CZ.11.1.23/0.0/0.016_023/0001055.